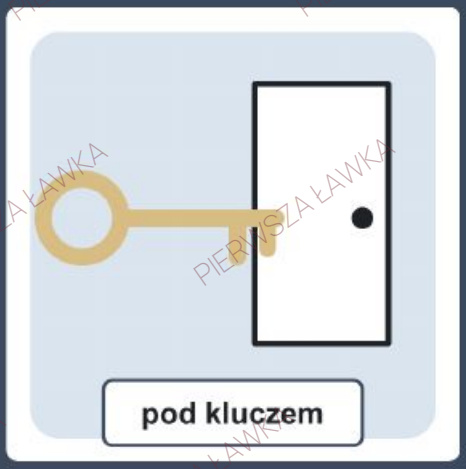
LEKCJA 1 Z 5 · „SKĄPIEC” – CYKL LEKCJI

Dom pod kluczem – kto się kogo boi u Harpagona?

Lekcja 1 z 5. **Pytanie lekcji:** Kto u Harpagona mówi prawdę? „Skąpiec” jest lekturą obowiązkową czytaną w całości (zakres podstawowy). Przed cyklem uczniowie znają całą komedię; na tej lekcji pracujemy na akcie I. Fragmenty w kartach pochodzą z serwisu Wolne Lektury (przekład Tadeusza Boya-Żeleńskiego).



Przedmiot	Język polski
Klasa	liceum i technikum, klasa 1
Cykl	„Skąpiec” – cykl lekcji – lekcja 1 z 5
Temat lekcji	**Dom pod kluczem – kto się kogo boi u Harpagona?**
Czas	45 minut
Metody	rozmowa kierowana, praca z tekstem informacyjnym, czytanie fragmentów z podziałem na role, analiza fragmentu w parach, krótka notatka na koniec lekcji
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	karta pracy 1, egzemplarze „Skąpca”, tabela z układem komedii (dodatek), tablica

Cel ogólny

Poznanie okoliczności powstania komedii i odczytanie pierwszych scen jako obrazu domu, w którym rządzą podejrzliwość i udawanie.

Sprawdzian z lektury „Skąpiec" – grupa A



KARTA 4/6

40–45 minut · 25 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 25 pkt

1 **Co sprawia, że „Skąpiec" jest komedią charakterów?** ___ / 1 pkt

A. akcja trwa wiele lat

B. utwór napisano wierszem

C. akcję napędza przywara głównego bohatera

D. bohaterami są bogowie i herosi

2 **Co robi Harpagon w akcie V, gdy spostrzega, że palą się dwie świece?** ___ / 1 pkt

A. każe przynieść trzecią

B. zabiera je do swojego pokoju

C. oskarża Jakuba o rozrzutność

D. gasi jedną z nich

3 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Kleant mówi siostrze, że w razie sprzeciwu ojca jest gotów szukać szczęścia z ukochaną gdzie indziej.	**P**	**F**
2. Harpagon żąda od komisarza, by aresztował całe miasto i przedmieścia.	**P**	**F**
3. Według Harpagona skradziona szkatułka była duża i czerwona.	**P**	**F**
4. Kleant oddaje ojcu szkatułkę, nie stawiając żadnych warunków.	**P**	**F**

4 **Połącz postać z jej zachowaniem w komedii. Wpisz literę.** ___ / 4 pkt

1. Simon
2. pani Claude
3. Szczygiełek
4. Anzelm

a) wpadając do pokoju, przewraca Harpagona

b) nie chce żenić się z nikim przemocą

c) ucieka, gdy wychodzi na jaw, kto pożycza, a kto bierze pieniądze

d) według Walerego była świadkiem jego zaręczyn z Elizą

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

5 **Wskaż dwie cechy Kleanta. Każdą z nich zilustruj przykładem z komedii.** ___ / 4 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Uwagi o ocenianiu na maturze

- Wypracowanie na maturze ma co najmniej 300 wyrazów. Na lekcji piszemy krótszą wypowiedź – to ćwiczenie planu.
- Błąd kardynalny, czyli nieznajomość głównych wątków lub losów głównych bohaterów lektury czytanej w całości, daje 0 pkt za całą pracę. „Skąpiec" jest czytany w całości.
- Streszczenie nie jest argumentem. Przykład z lektury trzeba zinterpretować i połączyć z tezą.
- Źródło: zasady oceniania wypracowania z matury z języka polskiego (CKE).

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–8 min	Wejście: wzorcowy akapit	• Wyświetla albo rozdaje wzorcowy akapit (dodatek). Pyta: „Które zdanie jest argumentem? Które przywołuje lekturę? Które łączy przykład z tezą?". • Podaje temat, kryteria sukcesu i pytanie lekcji: „Jak użyć »Skąpca«, żeby argumentować, a nie streszczać?".	• Zaznaczają w akapicie argument, przykład, interpretację i wniosek. • Zapisują temat i pytanie lekcji.
8–16 min	Teza	• Zapisuje temat: „Czy chciwość może uczynić człowieka śmiesznym? Rozważ problem, odwołując się do »Skąpca«". Poleca sformułować tezę (zadanie 1).	• Piszą tezy i czytają je na głos. • Odrzucają tezy, które streszczają lekturę zamiast odpowiadać na pytanie.
16–24 min	Argumenty i przykłady	• Poleca wykonać zadanie 2: przyporządkować przykłady i konteksty do argumentów.	• Wykonują zadanie w parach. • Porównują wyniki z inną parą.
24–39 min	Akapit	• Poleca napisać akapit (zadanie 3), a potem wymienić się z sąsiadem i ocenić akapit według czterech kryteriów.	• Piszą akapit. • Oceniają akapit kolegi: zaznaczają spełnione kryteria i dopisują jedną wskazówkę. • Poprawiają własny akapit.
39–45 min	Podsumowanie: plan pracy	• Prosi o zapisanie planu (zadanie 4): wstęp z tezą, dwa akapity argumentów, zakończenie. • Przypomina, że wypracowanie na maturze ma co najmniej 300 wyrazów i wymaga też innego utworu oraz kontekstu.	• Zapisują plan w punktach, nazywając akapity zdaniami-argumentami. • Zaznaczają, które kryteria sukcesu spełnili.

9 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Molier, „Skąpiec" – Kleant mówi „w imieniu ojca"

HARPAGON
Patrzcie mi błazna! Brnie coraz dalej!

KLEANT
Czy chciałbyś, ojcze, abym kłamał swoim myślom?

HARPAGON
Jeszcze! Zaczniesz ty mi gadać z innego tonu?

KLEANT
Dobrze więc, ojcze, skoro tak każesz, będę przemawiał inaczej. Pozwól więc, pani, że postawię się na miejscu ojca i wyznam ci, iż nie widziałem w świecie nic równie uroczego; nie pojmuję większego szczęścia niż podobać się tobie; tytuł twego męża jest zaszczytem i rozkoszą, które bym przełożył nad potęgę największych władców świata. (…)

HARPAGON
Hola, synu, hola!

KLEANT
W twoim imieniu, ojcze, przemawiałem do pani.

HARPAGON
Do krocset, mam język, aby mówić za siebie; nie potrzebuję adwokata. Hej tam, krzeseł!

Molier, „Skąpiec", przeł. Tadeusz Boy-Żeleński. Tekst według wolnelektury.pl (podstawa: wyd. Gebethnera i Wolffa, 1922), akt III, scena 11, Kleant mówi do Marianny w obecności ojca

9.1 **Czyje uczucia naprawdę wyraża Kleant w swoim wyznaniu?** ___ / 1 pkt

A. uczucia Walerego do Elizy
B. uczucia Marianny do Harpagona
C. uczucia ojca do Marianny
D. własne uczucia do Marianny

9.2 **Wyjaśnij, na czym polega dwuznaczność wyznania Kleanta i dlaczego Harpagon mu przerywa.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · LICEUM I TECHNIKUM, KLASA 1 · »SKĄPIEC« – CYKL LEKCJI

„Skąpiec” – powtórka (liceum i technikum, klasa 1)

Powtórka obejmuje „Skąpca” omawianego na pięciu lekcjach: dom Harpagona, „bez posagu” i ironię Walerego, spór ojca z synem, monolog po kradzieży i rozwiązanie oraz wykorzystanie lektury w wypowiedzi argumentacyjnej.



1. O utworze

- **Autor:** Molier (Jean-Baptiste Poquelin), wystawienie: Paryż, 1668 r. Przekład: Tadeusz Boy-Żeleński.
- **Gatunek:** komedia w pięciu aktach, prozą; komedia charakterów (postaci). Wzór: komedia Plauta o skąpcu.
- **Czas i miejsce akcji:** jeden dzień, dom Harpagona w Paryżu (zasada trzech jedności).
- **Lektura obowiązkowa w całości (ZP)** – błąd w głównych wątkach to na maturze błąd kardynalny.

2. Najważniejsze sceny

Akt	Co trzeba wiedzieć
Akt I	Walery udaje pochlebcę; Harpagon wygania Strzałkę; plany małżeńskie; „Bez posagu!”.
Akt II	Kleant szuka pożyczki 15 000 franków; lichwiarzem jest ojciec. Frozyna pochlebia Harpagonowi.
Akt III	Skąpa wieczerza: „po to się je, aby żyć”; Walery bije Jakuba; Kleant daje Mariannie diament ojca.
Akt IV	Strzałka wykopuje szkatułkę; monolog Harpagona po kradzieży.
Akt V	Jakub oskarża Walerego; qui pro quo; Anzelm = don Tomasz d'Alburci; szkatułka za zgodę na ślub.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Skąpiec” – cykl lekcji i sprawdzian z lektury (pakiet), liceum i technikum, klasa 1

Podgląd pokazał 5 z 73 stron. Pełna wersja: 73 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- „Skąpiec” – cykl 5 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, liceum i technikum, klasa 1
- „Skąpiec” (Molier) – sprawdzian z lektury A i B, kartkówki, klucz i karta lektury, liceum i technikum, klasa 1

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/cykl-lekcji-i-sprawdzian-z-lektury-skapiec-pakiet